

Az Útmutató 2012. évi decemberi igéje:

„Kelj fel, tündökölj, mert eljött világosságod, rád ragyogott az Úr dicsősége.” (Ézs 60,1)

Üdvözítő született ma nektek!

Arról az angyalról könnyen el lehet képzelni, hogy először magában Betlehemben próbálkozott, utcáról utcára, fogadóról fogadóra járva, szárnyát természetesen gondosan behúzva, nehogy ez a rendkívüli jelenség elterelje a figyelmet az igazán fontosról: az Isten emberré születéséről. Ide is, oda is benyitott hát, és rákezdett a mondókájára, hogy „Dicsőség a magasságban Istennek...” Csakhogy minden siker nélkül.

Az emberek egészen mással voltak elfoglalva, mint Isten dicsősége. Ez a nagy összesereglés kitűnő alkalmat adott különféle üzleti ügyek lebonyolítására, alkuk megkötésére, régóta húzódó viták rendezésére vagy végleges elmérgesítésére; és mindennek vajmi kevés köze van az Isten dicsőségéhez. Ami pedig az emberek jóakarátát és földön való békességet illeti: odáig az angyal már el sem jutott. Az első pár hang után vagy harsányan kinevették, vagy – ha tovább makacskodott – egyszerűen kilökték. Ezek után, minthogy az üzenetet mindenképp el kellett mondania, mi mást tehetett volna, minthogy kiment a pusztába – ott kezdődött közvetlenül Betlehem határában – azzal a föltett szándékkal, hogy ha az embereknek nem kell a Jóhír, majd elénekli az állatoknak.

Erre a szégyenre azonban mégsem került sor: találkozott a pásztorokkal.

Egy kis fantáziával ezeket a pásztorokat is magunk elé képzelhetjük. Szükszavú, bátor pusztai emberek. Ismerik a szél járását a pusztán, és a csillagokét az égen. E kettős távlatban élnek: egyszerre a földiben és égiben. És mint az ilyen kettős távlatú emberek: ismerik a csendet. A pusztában is, és magukban is. Megülnek önmagukban, az életük közepén, a maguk csöndjében.

Az angyal már messziről megérzi a maga csalhatatlan angyal-szimatával, hogy ezek az ő

emberei. A szemlélődés, a belső béke népe. Ezért, amikor közelükbe ér, habozás nélkül rájuk ragyogtatja fényességét, megköszörüli a torkát és csengő hangon elkezd a Dicsőséget-Békességet. Tudja, hogy nekik nem hiába. (Rónay György)

A karácsony a keresztény egyháznak olyan ünnepe, amely kilépett a templomból és az emberek közkinccse lett. A szeretet általános emberi ünneppé vált, amely meleg hangulatot áraszt és az élet ünnepi óráit hozza el, amikor a szeretet és az öröm összekapcsolja az embereket.

A profánná, világivá lett karácsonyok idején szükséges, hogy tisztázzuk ünnepünk keresztény tartalmát. Ez pedig nem több és nem is kevesebb, mint Jézus Krisztus. Ezen az ünnepen a hívő kereszténység azt a tényt ünnepli, hogy Isten elküldte Fiát erre világra, a földi életbe. Karácsonya annak van közülünk keresztény értelemben, aki hisz abban, hogy Jézus elhozta nekünk Isten örök, mindeneket átfogó, de ugyanakkor egészen egyéni, személyes szeretetét.

Karácsonynak ez a végső, egyetlen tartalma nemcsak hitünket gazdagítja, hanem átragyog mindent az életünkben. Karácsonynak, Isten szeretetének fényforrásából olyan

sugárnyalábok indulnak el, amelyek nagy körben vetik fénykúpjukat. Ebben a fénykúpban megjelennek előttünk – most már nemcsak a maguk emberi alakjában, hanem Isten szeretetének rájuk vetítődő csillogásában szeretteink és haragosaink, barátaink és versenytársaink, kedves és kellemetlen ismerőseink. Sőt a fénykúp tovább tágul, s átfogja a Földön élő egész emberiséget, annak minden mai gondjával és reménységével. Ebben a nagyra tágult fénykörben, a karácsonyi fényforrásból kiinduló sugárzás mozgatja a szeretet áramlását, tőlünk másokig, és másoktól hozzánk. Ez az áramlás ott fut minden ajándékozó és meghitt emberi szeretetben is. (Veöreös Imre)

GYÜLEKEZETI ALKALMAK ÉS HÍREK

Istentiszteletek

- **Bécs, Auferstehungskirche - 1070 Wien, Lindengasse 44/a. kápolna**

2013. február 03.	11.00 óra	Istentisztelet
2013. március 03.	11.00 óra	Böjti istentisztelet úrvacsoraosztással
2013. április 07.	11.00 óra	Istentisztelet

- **Graz, Heilandskirche - 8010 Graz, Kaiser Josef-Platz 9.**

2013. február 03.	16.00 óra	Istentisztelet
2013. március 03.	16.00 óra	Böjti istentisztelet úrvacsoraosztással
2013. április 07.	16.00 óra	Istentisztelet

Istentiszteleteinket közös beszélgetés és szeretetvendégség követi.
Szeretettel hívjuk istentiszteleti közösségünkbe!

A lelkési hivatal telefonszáma: ☎ +43 650 587 7712 E-mail: ✉ evang-ungarisch@aon.at
Home page: www.evangel-ungarisch.at Blog: ausztriai-magyar-evangelikusok.blogspot.com

Ökumenikus istentiszteletek Bécsben és Grazban

- **Bécs, Deutschordens-Kirche, 1010 Singerstraße 7 – 2013. február 10. (vasárnap) 17.00 óra**

Szeretettel hívjuk minden Jézus Krisztusban hívő keresztény testvérünket 2013-ban is a szokásos éveleji ökumenikus istentiszteletre. Ebben az esztendőben a Bécsi Magyar Katolikus Gyülekezet ad otthont ennek az alkalomnak, igehirdető *Szemerei János, a Nyugati Dunántúli Evangélikus Egyházkerület püspöke*. Az istentiszteletet agapé követi, ehhez süteménnyel való hozzájárulását szívesen fogadjuk.

- **Graz, Heilandskirche evangélikus templom - 8010, Kaiser Josef-Platz 9. - 2013. január 20. (vasárnap) 16.00 óra**

A 2013-as esztendőben is szeretettel hív a Grazi Magyar Katolikus Közösség és az Ausztria Magyar Evangélikus Gyülekezet az ökumenikus istentisztelet megünneplésére. A házigazda ebben az esztendőben a magyar protestáns közösség, az igehirdetés szolgálatát *Mag. Molnár Ottó* prelátus, az istentiszteleti liturgiát *Dr. Solymár Mónika* evangélikus lelkész, valamint a gyülekezet tagjai végzik. Az istentiszteletet szeretetvendégség követi, szívesen fogadjuk ennek megszervezéséhez a süteményekkel való hozzájárulást.

Uram! Tégy engem karácsonyi emberré. Mária alázatát, József engedelmességét, a pásztorok hűségét add szívembe. És így elkészített szívembe jöjj el Te magad. Ahol Te vagy, ott van angyaljárás. Virrasztó tőprengésem sötét éjszakájába fényt hoznak. Nyomorúságom tehetetlen sóhaját fölviszik a hatalom Urához és helyébe, cserébe tőle erőt és örömet hoznak. Nem miattam jönnek hozzám. Hanem miattad teszik boldoggá életemet. Ámen. (Ordass Lajos)

„Az életet csak hátratekintve lehet megérteni, de lépni előre kell” Beszélgetés Dr. Ludván Margittal

Dr. Ludván Margit grazi bőrgyógyász szakorvos, gyülekezetünk egyik legrégebbi, hűséges tagja. Imádságaiban, szolgálatában egyházaink, magyar és osztrák gyülekezetek éppúgy jelen vannak, mint egyéni sorsok, Isten előtt hordozott élethelyzetek. E karácsonyi számunkban vele készítettünk interjút.

Egy leánygimnázium tanulója voltam Sopronban 1956-ban. Szüleim Győr és Pápa közötti kis faluban éltek, így kollégiumban laktam. A forradalom idején, november 4.-én hallottuk, hogy jönnek a szovjet csapatok, és már Nagycenken vannak. Az igazgatónőnk felszólított bennünket arra, hogy hagyjuk el az épületet. 17-en nem tudtunk már hazamenni, mert nem volt már közlekedés. El kellett hagynunk a kollégiumot, nem tudtuk, hová menjünk. Jött egy teherautó, aki felajánlotta, hogy kivisz bennünket Ausztriába. Többekről hallottuk, hogy kimentek, így – mivel nem akartunk az oroszokra várni, és nem volt hova mennünk – felültünk a teherautóra. Azt hiszem, Eisenstadtban szálltunk le.

Itt találkoztunk egyik tanárnőnkkel, aki mondta, hogy maradjunk együtt. Már nem tudom, hogyan, de még akkor éjszaka elkerültünk a menekülttáborba, Traiskirchenbe. Egy nagy terembe kerültünk, százan voltunk, szalmán aludtunk. Ennek a tanárnőnek voltak apáca ismerősei Bécsben, akik mondták, hogy mehetünk hozzájuk. Így Bécsbe kerültünk. Itt megtudtuk, hogy nyílt egy magyar gimnázium Obertraunban. Oda kerültünk, ott menekült magyar tanárok tanítottak bennünket. Sokan voltunk, több osztályban folyt az oktatás. Egy magyar iskolát is építettek Bad Iselsbergben, ahová átkerültünk. Ez az iskolát a hollandok a magyar menekültek számára alapították – Königin Juliana iskola. Itt érettségiztünk, magyar nyelven.

Érettségi után egyik evangélikus barátnőmmel egy egyházi táborba mentünk, Ramsauba. Nehéz helyzetünk volt, hiszen nem tudtuk, hogy innen hová is menjünk tovább. Senkihez sem tartoztunk, az iskolába már nem mehettünk vissza. Mielőtt elhagytuk a Ramsaui nyári tábort, érkezett egy távirat, hogy a két magyar lány mehet nyári munkára Gallneukirchenbe, a diakonisszákhoz. Innen októberben utaztunk Grazba, ahol már egyik – szintén Sopronból kijött - katolikus barátnőnkkel találkoztunk. Itt kezdtem el egy ösztöndíjjal a grazi egyetemen az orvosi szakot.

Mindig is orvos szerettem volna lenni. Még gimnazistaként olvastam egy újságcikket egyik rokonomnak, Dr. Ludván Sándor pécsi orvos-

sebésznek a munkásságáról „Az elfelejtett orvosok” címmel. Már nem is emlékszem arra, hogy igazából mi fogott meg ebben a cikkben, csak arra, hogy az volt leírva, hogy milyen nehéz körülmények között dolgoznak az orvosok. Ez a cikk határozta meg pályaválasztásomat. A grazi orvosi egyetemet 1964-ben végeztem el, ezt követően négy évig az úgynevezett turnust (általános orvosi kiképzés) végeztem, majd a bőrgyógyászati és nemi betegségek grazi egyetemi klinikája ajánlotta fel a szakorvosi kiképzést. Nyugdíjba menetelemig itt, a grazi egyetemi bőrgyógyászati klinikán dolgoztam.

Családom régóta, az 1800-as évek óta Kajárpécen él. Feljegyzések vannak arról, hogy ettől az időtől kezdve éltek Ludvánok a faluban. Parasztcsalád volt, ahol az volt a szokás, hogy egy fiú mindig mehetett tanulni, a másiknak otthon kellett maradnia. Így az egyik ágnál mindenféle foglalkozás volt, orvosok, jogászok, a másik ág vitte tovább a gazdaságot. Én a paraszti ágból származom, apámnak otthon kellett maradnia, az öccse tanulhatott, ő jogot végzett. Persze az államosítások után mindez megváltozott.

A 40-es évek végén a falunkban tartottak diakonisszák gyerekeknek fanelleképes evangelizációt. Ez akkor nagy hatással volt rám. Sipos Kálmán volt a faluban az evangélikus lelkész. Hittankönyv hiány volt, és ezért

ketten használtuk az ő hittankönyvét, amit szerettem. Sipos Kálmán bácsi a családjunkat is jól ismerte, szemben laktunk a templommal, én gyerekként sokszor voltam náluk. Ez volt a kezdet.

Amikor kikerültünk Ausztriába, kaptunk Bibliát, amelyet elkezdtem olvasni, templomba is jártunk. Ramsauban, az említett evangélikus nyári táborban megismerkedtünk egy diakonisszával, Schwester Elzával. Őt Grazba felkerestük, törődött velünk és meghívott egy karinthiai konferenciára. Erre elmentünk barátnőmmel együtt, és itt előkerültek a hit és a keresztyén élet kérdései. Ezek elkezdtek működni bennünk, és így rendszeres résztvevői lettünk ezeknek a konferenciáknak.

Később az 1960-as évek elején megkezdődtek a Burgenlandi magyar csendesnapok. Ezek is nagy hatással voltak rám. Egy grazi evangélikus gyülekezetben találtam meg igazán a helyemet, itt vettem részt a bibliaórákon, istentiszteleteken. Jelenleg a grazi Heilandskirche gyülekezetében a látogatói kör munkájában tevékenykedem. Az ausztriai magyar munkában is részt veszek, egy ideig presbitere is voltam az akkor még lelkigondozói szolgálatnak. Mindezek lelki háttérét a karinthiai nyári konferenciák adták.

Nagyon közel áll hozzám Dietrich Bonhoeffer teológiája, gondolkodásmódja. Írásait - a Biblia mellett - naponként olvasom. Ő mondta, hogy Isten nem minden kérésünket és elvárásunkat teljesíti, de minden nekünk adott ígérését. Az ember visszatekintve látja azt, hogy Isten vezette. Kierkegaardnak van az a mondata, hogy csak hátrafelé nézve érti meg az életét az ember, de lépni előre kell. Én is sokmindent csak visszatekintve értettem meg, és hálás vagyok azért, hogy sok kérésemet Isten nem teljesítette. De mindezt – mint mondtam – csak visszatekintve érti meg az ember, ha egyáltalán felismeri. Amikor úgy látszott, hogy a lehetetlenhez érkeztünk, és nem láttunk kiutat, akkor mindig jött a segítség. Nem korábban, de akkor megérkezett.

Fontos számomra a hálaadás. Ahogy Bonhoeffer megfogalmazta: „Csak a hála teszi az életet gazdaggá. Az ember gyakran felülértékeli saját tetteit és alkotásait fontosságának hangsúlyozásával, mindazzal szemben, akiké mások által válhattunk. A hála nem belőlünk fakad, nem saját szívünk képessége, hanem Istentől származik. Így a hálát tanulunk és gyakorolnunk kell. A hála az ajándékon túl az ajándékozót keresi. Abból a szeretetből fakad, amelyet megtapasztal.”

Örülök, hogy ünnepeljük Grazban is a magyar nyelvű protestáns istentiszteleteket. A gyülekezet közössége

nagyon megváltozott. Sokkal heterogénabb lett, mint egykor volt. Amikor mi kijöttünk Ausztriába, akkor sokáig nem volt lehetőségünk Magyarországra visszautazni. Letelepeltünk és itt éltük, éljük életünk. Ma jönnek-mennek az emberek. Régebben a karácsonyt együtt ünnepeltük, ma karácsonykor nincsenek Grazban a gyülekezet tagjai. Az összetartozás akkor is megvolt, ma is megvan a közösségünkben. Érdekes, hogy sokan az internetről olvassák vagy más formában hallanak arról, hogy vannak itt magyar nyelvű istentiszteletek, és teljesen ismeretlenül, sokszor bármilyen korábbi gyülekezeti előzmény nélkül jönnek. Sose tudjuk, hogy Isten kit, mikor és hogyan szólít meg.

Karácsony számomra az inkarnáció ünnepe. Aktív életemben, amikor dolgoztam, szinte mindig ügyeletben voltam szenteste. Ezek az ügyelet az azonban nagyon különösek voltak. Mindig történt valami apró meglepetés, valami nem várt, valami szép. Szentestének a parazsa valahogy a ködben is világított és melegített bennünket. Ezek nagyon gazdag ajándékok számomra. A betegek, akikkel a szentestét a kórházban ünnepeltük, maradandó élményekkel gazdagítottak. A mai napig is gondolok egyes emberekre, akikre emlékszem, akikkel együtt ünnepeltük a kórházban a karácsonyt.

A szentesti ügyelet az azt is jelentették, hogy nem alakult ki bizonyos – a karácsonyi ünneppel kapcsolatos – rituálok az életben. Most baráti körben ünneplek. Az istentisztelet természetesen hozzá tartozott és tartozik a karácsonyhoz úgy, mint Bachnak a Karácsonyi oratóriuma. Az utolsó koncerten az 5. rész tercettje, a szoprán, alt és tenor áriája nagyon megragadó számomra. Ennek szövege: „Vajon mikor telik be az idő? Mikor jön el övéi Vigasztalója? Hallgassatok el! Hiszen már itt van! Ó Jézus, jöjj el hozzám!” A zene és szöveg kifejezőmódjának összhatása nagyon megragad. Csodálatos ajándék. Ugyanígy a 6. rész befejező részét is nagyon szeretem hallgatni: „Biztosan tudom, hogy ő szeret engem, az én szívem is bensőségesen szereti őt, és imádni fogom örökké. Miféle ellenség tudna engem ily boldogságban megingatni? Te, Jézus, barátom vagy, s maradsz, s ha majd hozzád könyörgök szorongattatásomban: Uram, segíts! – hadd leljek segítséget! Most megrémülhettek, büszke ellenségek, mily félelmet tudnátok ébreszteni bennem? Kincsem és menedékem itt van mellettem. Hiába álltok oly dühödten, fenyegetve, hogy engem elveszítetek. Lássátok hát: a Megváltó lakik itt bennem!”

Dr. Ludván Margit

Petr Eben: Jób orgonára - 2. rész

A hatodik tétel hangulata már pozitívabb színezetű, hiszen Isten beszélni kezd Jóbhoz. Így a mottó: „Ekkor megszólalt az Úr és ezt mondta Jóbnek: Ki akarja elhomályosítani örök rendemet értelem nélküli szavakkal?” (Jób 38,2) A kérdés jelleget Eben a fuvolás regiszterben egy szóló témával adja vissza, melynek dallama a lezáratlanság érzetét kelti a hallgatóban. A darab halkán, masszív akkordokkal kezdődik - megszólalt Isten a hatalmas, aki az egész világot teremtette. A zeneszerző a tételt a „Largo”

(lassan) és „Misterioso” (titokzatosan) jelzőkkel látja el. A kérdés karakter és a lassú, masszív akkordok közötti váltakozás jellemzi a tétel

első részét. A középrészben ezt a titokzatosságot - ami a teremtés

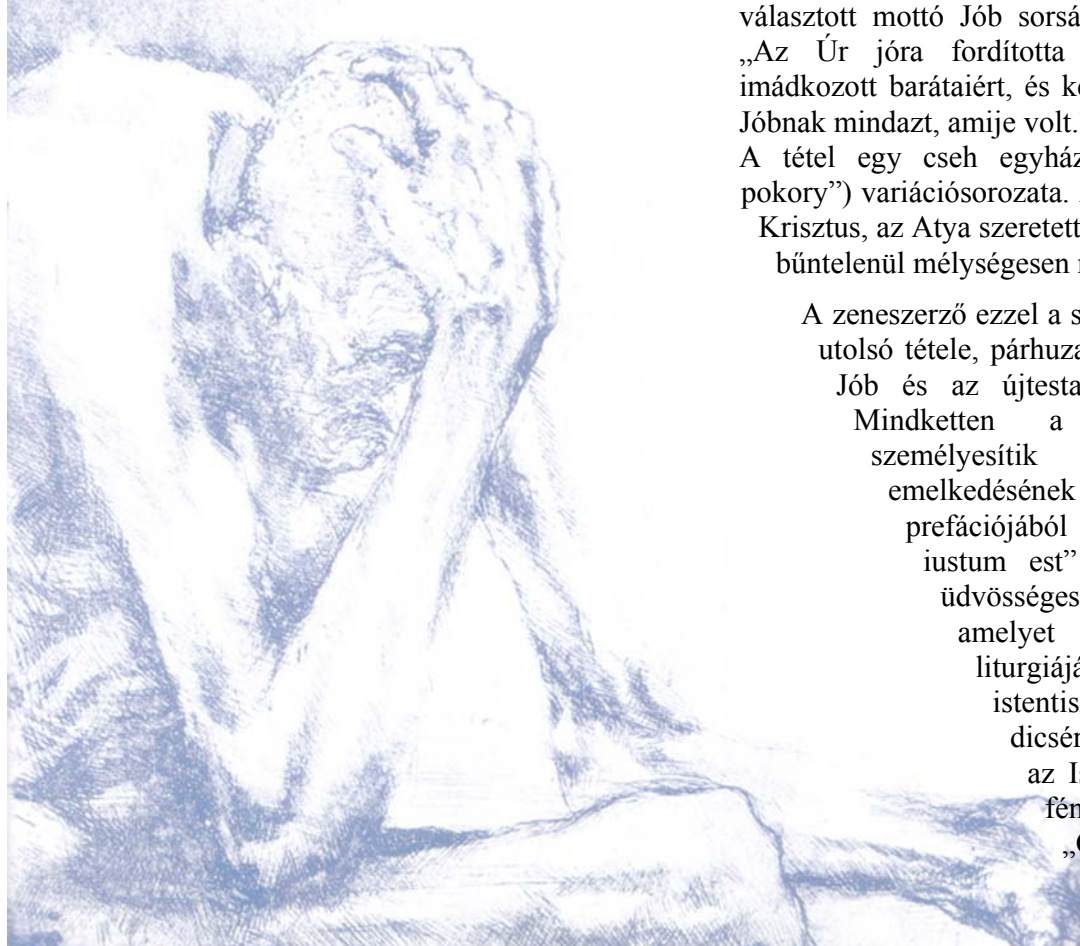
misztériumát szimbolizálja -, egyre nagyobbá,

hangosabbá fejleszti a zeneszerző. A

párhuzam a

bibliai szöveg

és a tétel

felépítése között nagyon nyilvánvalóvá válik. Az ószövetségi írásban a tétel mottójául szolgáló kérdés után, az Úr az általa teremtett mindenségről beszél (a földről, tengerről, a csillagokról). A tétel a kérdésszerű fuvolaregiszterrel zárul.

„Bűnbánat és felismerés” címmel jelzi Petr Eben a hetedik tételt. A cseh zeneszerző ciklusának ezt a tételét is két részre tagolja. Az első nagyobb egység egy bűnbánati dallam, ami minden kétségbeesést újra a felszínre hív. Ez a dallam, a rövid pedál hangokkal ellenpontozódik, amik önmarcangoló bűnbánati hangulatot szimbolizálnak, majd egy „Allegro” (gyorsan) szakasz után a második rész meditatív jellegű.

Jób belátásra tér. Ráköszönt a felismerés fénye, ami szenvedésének értelmét világítja meg. Ezen a ponton hallhatjuk a gregorián „Veni creator spiritus” himnusz részleteit (Ó, jöjj teremtő Szentlélek - Evangélikus Énekeskönyv 231.).

Petr Eben cseh zeneszerző orgonadarabjának utolsó tétele az „Isten jutalma” címet viseli. Ezt a tételt az olvasó Jób könyvének utolsó fejezetének verseivel (Jób 42,10; 12-13; 15-17) vezeti be. A zeneszerző által választott mottó Jób sorsának változását mutatja be: „Az Úr jóra fordította Jób sorsát, miután Jób imádkozott barátaiért, és kétszeresen visszaadta az Úr Jóbnek mindazt, amije volt.” (Jób 42,10)

A tétel egy cseh egyházi ének („Kristus, példakő”) variációsorozata. Az ének szövegének témája Krisztus, az Atya szeretett egyszülött Fia, aki a földön büntelenül mélységesen megalázott volt.

A zeneszerző ezzel a szöveggel, amely ciklusának utolsó tétele, párhuzamot állít az ótestamentumi Jób és az újtestamentumi Krisztus között.

Mindketten a büntelenül szenvedőt személyesítik meg. A variációk

emelkedésének végén a latin mise prefációjából ismert „Vere dignum et

iustum est” (Méltó és igaz, illő és üdvösséges...) részlet szólal meg,

amelyet az úrvacsora bevezető liturgiájából is ismerünk. Az

istentisztelet ezen része az Isten dicséretével („Sanctus”, „Szent

az Isten”) folytatódik. Dicsérő, fényes hangulattal zárul a mű

„Coda” része is.

Jób könyve, (Kr.e. 5. – Kr.e. 3. század) az Ószövetség tanító jellegű írása, amiben nem csak Jóbót látjuk, a nagy szenvedőt, akinek személyes élete, próbái, a világtörténelem viszonylatában oly kicsinynek látszanak, hanem Istent, aki mindig a szenvedő oldalán áll, kinyilatkoztatja magát, vele szenved, vele hordja bajait és segít a szenvedőnek a próbát kiállnia.

Petr Eben (1929–2007) Jób könyve orgonára (1987) című művében nem csak Jóbót látjuk lelki szemeink előtt, eleinte gazdagnak és egészségesnek, később fekélyekkel terheltnek és Istent, aki vele jár, hanem lelki füleinkkel hallani véljük a Jóban lezajló hitbéli küzdelmeket, szavait, gondolatait, érzésvilágát.

Az öt éve elhunyt zeneszerző korunk művésze. Az ószövetségi történetet már az Újszövetséget, Krisztus szenvedéstörténetét ismerő „szemüvegen át” zenésíti meg, melyben Krisztus, az Atya szeretett Fia és Jób, az isteni áldásokban gazdag úzi férfi között párhuzam rajzolódik ki. A címben egy ószövetségi történetet látunk, de a mű zenei mondanivalója a Biblia újszövetségi tartalmát is visszaadja (húsvéti gregorián ének, pünkösdi himnusz, Krisztus - ének...).

Végezetül álljanak itt Petr Eben gondolatai a zenéről:

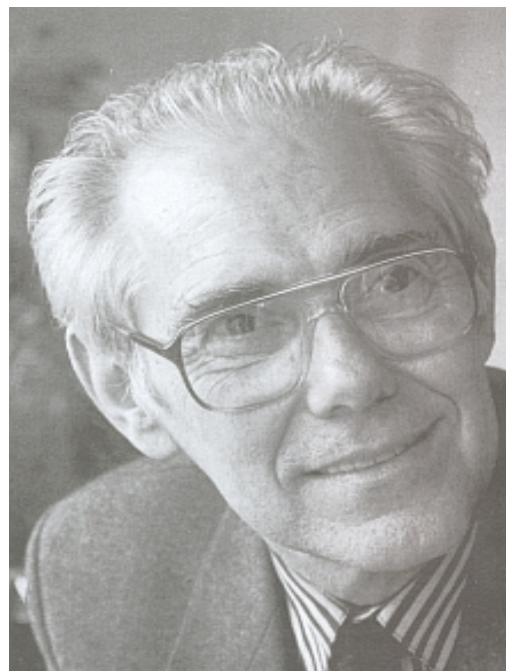
„A mai idők hektikusak. Állandó feszültségben és stresszben élünk. Így a koncert – a templomi meditáció mellett – az egyetlen idő és az egyetlen hely, amely kikényszeríti belőlünk a nyugalmat. Mozdulatlanul ülünk, a teremben a fények kialszanak és egyszerre csak egy másik dimenzióban találjuk magunkat. A gondolatok már nem szállnak ide-oda, hanem a bensőnkre koncentrálnak, az életerő csillapodik, a valóság eltávolodik a materiálistól és a szív megnyugszik, magasztos és kiengesztelő érzések jelennek meg, távol minden kicsinyes mindennapiságtól. Ahhoz, hogy a muzsika ezeket a pozitív és békés érzéseket ébressze bennünk, nincs szükségünk sem skálák és hangnemek, sem műfajok és formák ismeretére. A zenének ez a hatalma mindenkit megfog, aki a szívét kinyitja és ezzel egy időre megadja magának az elcsendesedés és nyugalom lehetőségét.” (Vondrovicová, Katerina: Petr Eben – Leben und Werk, Schott, Mainz 2000, 115. oldal)

Petr Eben (1929–2007)

Petr Eben a kelet-csehországi Zamberk (Seftemberg) városában született, amely helység 1993-ban a zeneszerzőt díszpolgárává választotta. Eben, 1935-ben szüleivel - akik tanárok voltak -, Krumau városába költözött, ahol hat éves korában zongorázni és csellózni, kilenc éves korában orgonálni kezdett. A család házával párhuzamosan épült St. Veit templom meghatározó szerepet játszott életében. Itt ismerkedett

meg a miseénekekkel, a liturgiával és itt szerezte első tapasztalatait az improvizációval is.

1948-ban a zeneszerző a prágai Zeneakadémián zongorát és zeneszerzést tanult. Prága városát Eben a világ legszebb városának találta és több művében is megzenésítette („Pragensia” 1972, „Prager Nocturno” 1983). Annak ellenére, hogy a cseh zeneszerző a Zeneakadémián orgonálni nem tanult, diplomamunkája és egyben leggyakrabban játszott műve első orgonaversenye „Konzert für Orgel und Orchester No. 1.” (1954). Tanulmányai után a prágai zenetörténeti tanszéken zeneelméletet tanított, később Manchesterben és Prágában a zeneszerzés professzora. Éveken át a „Tavaszi Prágai Fesztivál” elnökeként munkálkodott és olyan díjak tulajdonosa mint a francia „Chevalier des Arts et des Lettres” (Paris 1991) vagy a német „Kunst- und Kulturpreis der Deutschen Bischofskonferenz”.

Eben közel 200 művét, melynek közel kétharmada orgonára íródott, három időszakra osztható: Az elsőbe tartoznak azon művei, amelyekben nagy hatása van a gregorián és a cseh népzenei dallamoknak. A másodikba azok, amelyekben Eben korában modern, már-már bizarr hangszínek a jellemzőek. Az utolsó zeneszerzési szakaszban Eben visszanyúl korábbi korszakok fomáihoz.

A zeneszerző munkásságát négy téma jellemzi: Keresés, A jó és rossz harca az ember bensőjében, Hála és Dicséret, Halál. Műveivel - melyeknek többsége valamely bibliai szöveg inspirációjából született -, küzd a materialista világ ellen, hangsúlyozza és hirdeti az emberek közötti szeretetet és békét.

Szeitl Zita

Karácsonyi mozaik

Karácsony titka

Nem elég, ha karácsonykor egy kis gyermeket ünneplünk. Meg kell látnunk a kicsiny, betlehemi újszülöttben a hatalmas Istent, s a hatalmas Istenben a magát egészen kicsivé, síró gyermekké és szenvedő emberré alázó társunkat. Ég és föld, Isten és ember találkozott. Innen indul karácsony csodája, s vezet a Golgota mélységéhez és a húsvéti események csúcsához. Innen fejthető meg, ragadható meg, fogadható el az élet titka. Titok tudói vagyunk. Ma már publikus a titok – nem kell elrejtőnünk – élhetünk belőle, s adhatjuk tovább, hogy mások is élhessenek általa. Megjelent az Isten – emberré lett – megjárta az emberi életutat – mennybe ment, hogy mindnyájunkhoz közel lehessen. Azóta miénk – földön járó embereké – lehet a menny, az örök élet. Karácsony titka nem gyerekmese – az élet története. (Hafenscher Károly)

Léleketelállító üzenet

„Az Ige testté lett, itt élet közöttünk” (Jn 1,14). János evangéliumának megragadó és léleketelállító üzenete, hogy van egy másik világ is azon kívül, amit mi látunk, és az ember életének igazi területe ez a fizikai, anyagi léten túli másvilág.

Ennek a világnak az alapja az Ige. János evangélista ezt a szót használja, amikor Jézus Krisztus lényét jellemzi. Ezt a szót egyaránt ismerték a zsidókból lett keresztények és a görögök is. A zsidók számára a dinamikus élő és ható erőt jelentette, Isten teremtő, életet, áldást adó szavát, és ha ezt hallották, Istenre gondoltak. Ugyanakkor ebben a szóban találta meg János a görögök számára is a legmegfelelőbb kifejezést, mert a görögöknek ez az Ige a mindent

rendben tartó, előbbrevivő isteni erőt jelentette. Erről az Igéről, Isten lényéről mondja el János, hogy megjelent a földön, emberré lett. És így egyszerre érthette meg zsidó és görög, és érthetjük meg mi is, hogy Isten teremtő, életet és az életnek értelmet adó lénye karácsonykor közénk jött, és akit így hívnak: Jézus Krisztus. (Balicza Iván)

Urunk, Istenünk! Te nemcsak a mennyben akarsz lakozni, hanem nálunk is, itt a földön; nemcsak magasságos és hatalmas akarsz lenni, hanem alacsony és kicsiny, mint mi; nemcsak uralkodni akarsz, hanem nekünk szolgálni; nemcsak Isten akarsz lenni az örökkévalóságban, hanem érettünk emberekért születni, élni és meghalni.

Szeretett Fiadban, a mi Urunk Jézus Krisztusban, nekünk nem kevesebbet, mint önmagadat ajándékozta, hogy mi egészen és teljesen hozzád tartozunk. Mindnyájunkra tartozik ez, bár közülünk senki meg nem érdemelte. Mi marad más reánk, minthogy csodálkozzunk, örvendezzünk, hálásak legyünk és erősen ragaszkodjunk ahhoz, amit te velünk tettél. (Karl Barth)

Karácsonyi magány

Karácsonynak van egy tragikus lehetősége: a karácsonyi magány mélyebb minden más magánynál, a széthullott családok, az eltűnt rokonok és barátok emléke kisértetként jelenik meg, és tőlük gyászünneppé is válhat az ünnep. De a magánynak és veszteségnek ez az érzése talán hasznos is lehet, mert az önmagunkkal való leszámolás szükségét ébreszti fel, új úton indít el, vagy megvilágosít. (Sóter István)

A Magasságos Isten, aki érted is emberré lett, őrizzen meg Téged szeretetében.

Ajándékozza neked a gyermek bizalmát, a kicsiség szépségét és erejét, a holnap reményességét, az ünnep békeességét, és töltsd be szívedet jelenléte örömeivel.

Adja meg neked a kegyelmes Isten, hogy teljes szívvel hidd: Ő egy gyermekben jött közel hozzád, s te is közel lehetsz hozzá mindig gyermeklelkű egyszerűségben, tiszta, szép örömeiben, hűséget próbáló kötődésben bizalomból formálódó közösségben, közel lehetsz hozzá a szenvedések, próbák óráján, amikor tanulsz a csendet, jósból sarjadó mosolyokban, s az emberséges szeretetben.

Végtelen szeretetéből tekintsen ma rád a magas égből, tekintsen rád emberek arcáról és ajándékozzon meg igazi ünneppel.

(Varga Gyöngyi: Áldáskönyv)

Absender: P.b.b.
Ungarisch-Evangelische Gemeinde
AB in Österreich
A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15
Gefördert aus Mitteln der
Volksgruppenförderung.
Erscheinungsort: Wien
Verlagspostamt: A-1060 Wien
Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Medieninhaber und Herausgeber: Ungarisch-Evangelische Gemeinde A.B. in Österreich, A-1060 Wien, Capistrangasse 2/15.

Lelkészi hivatal telefonszáma: +43/650/58 777 12, Home page: www.evang-ungarisch.at E-mail: evang-ungarisch@aon.at

Bankverbindung: Bank Austria, A-1011 Wien, Schottengasse 6.

BLZ 12000. Konto Nr. 00290419100. IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

Redaktion: Dr. Solymár Mónika, Tóth Géza

Fényesség a házukban Családi áhitat karácsony estére

(A szobában gyertyák égnek: a karácsonyfa és az ádventi koszorú gyertyái. Egy asztalra három gyertyát készítünk, ezeket az áhitat alatt fogjuk meggyújtani. A szövegeket a jelenlévő családtagok felváltva olvashatják fel.)

Ma este gyertyák meleg fénye világítja be a szobát. Ma arra emlékezünk, hogy Isten Jézus Krisztusban eljött a világra. Ő változtatja a sötétséget világosságra, ő hoz reménységet az embereknek. *(Meggyújtunk egy gyertyát.)*

Megszületett Jézus Krisztus. Ő a világ világossága.

Igeolvasás: Lukács evangéliuma 2. fejezet 1-20. vers

Krisztusban eljött hozzánk a világosság. Ez a fény fellobbantja szívünkben Isten szeretetét. Ezért adunk ajándékot karácsonykor egymásnak. Az ajándék emlékeztessen arra, hogy Isten nekünk adta Fiát, és hogy szeret minket életünk minden napján. Az ajándék emlékeztessen arra is, hogy összetartozunk. Ez a szeretet erő, amely boldoggá teszi életünket. *(Meggyújtunk egy gyertyát.)*

Megszületett Jézus Krisztus. Ő a világ világossága.

A világon sokan nélkülözik a világosságot, pedig mindenkinek szüksége van fényre. Adja meg Isten, hogy az öröm, a szeretet és a gondoskodás fénye bevilágítson a föld legsötétebb zugaiba is. Ezt kérjük Jézus nevében. *(Meggyújtunk egy gyertyát.)*

Megszületett Jézus Krisztus. Ő a világ világossága.

Úr Jézus Krisztus! Te azért jöttél, mert szeretsz minket! Kicsi és gyenge gyermekként jöttél. Hozzád imádkozunk mindannyiunkért, akik itt ma este együtt vagyunk, és azokért, akikre különösen is gondolunk most. Add nekünk békédet és áldásodat! Boldogok vagyunk ezen az estén. Egymásnak örülünk és az ünnepnek. Jó dolog örömet szerezni. Vigyázz ránk, hogy örömünk megmaradjon és megteljen gazdag tartalommal. Hozzád imádkozunk mindenkiért, aki egyedül van ezen az estén. Mindenkiért, aki szomorú, és akit kétségek gyötörnek. A szegényekért és a betegekért. A szenvedőkért. Add meg nekik az emberek közelségét, hogy megérezzék a te gondviselésedet. Ámen. Most pedig mondjuk el együtt az Úrtól tanult imádságot! Mi Atyánk...

Áldjon meg minket a Szentháromság Isten, aki Atya, Fiú és Szentlélek. Megszületett Jézus Krisztus. Ő a világ világossága. Ámen.

(Szabó Lajos (szerk.): Fényforrás - Tíz karácsonyi szó a léleknek)

